

A Fővárosi Ítéltábla a ... jogtanácsos által képviselt ... felperesnek a ... ügyvéd által képviselt ... alperes ellen szállítási díj megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. március 6. napján meghozott 1.G.40.213/2010/40. számú ítélete ellen az alperes részéről 41. sorszám alatt benyújtott és 44. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget;

továbbá külön felhívásra az államnak 817.900 (nyolcszáztizenhétezer-kilencszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes, mint gyógyszer nagykereskedelemmel foglalkozó gazdálkodó szervezet 2009. április 29. napján szállítóként szállítási szerződést kötött a közforgalmú gyógyszertárat működtető és házi orvosok által fenntartott ún. kézipatikák ellátását is végző alperessel. A megállapodás 1. pontjában a felperes (szállító) vállalta, hogy a rendelkezésére álló raktárkészletből biztosítja az alperes (vevő) megrendeléseinek kielégítését.

A felek a szerződés 2. pontjában a szállítási feltételeket határozták meg; ezek szerint az alperes kötelezettsége volt, hogy gondoskodjon a felperes által továbbított áru átvételéről, ugyanakkor a felperest készletei függvényében az alperes megrendelését 24 órán belül volt köteles teljesíteni, és a felperes egy

hónapnál rövidebb lejáratú készítményt csak az alperessel előzetesen történt szóbeli megegyezés alapján szállíthatott.

A megállapodás számlázási és fizetési feltételeket rögzítő 7. pontja szerint a fizetés módja átutalás, inkasszó vagy készpénzes fizetés.

A szerződés 8. pontjában a késedelmes számlakiegyenlítéssel összefüggésben a felek rögzítették, hogy a határidőn túli számlakiegyenlítésnél a felperes 18 % késedelmi kamat felszámítására jogosult (8.1.); késedelmes alperesi fizetés esetén a felperes a felszólító levél elküldésével egyidejűleg megszüntetheti az átutalással történő vásárlás lehetőségét a késedelmes számlák kiegyenlítéséig; ilyen esetben az azonnali készpénzzel történő fizetés esetén sem illeti meg az alperest az egyébként külön megállapodás alapján járó engedmény (8.2.).

A felek a szállítási szerződéssel egyidejűleg egy kiegészítő megállapodást is kötöttek a felperes által alperes részére nyújtott engedményekről. A megállapodás mellékletében a felek rögzítették, hogy az „első feltöltés” maximum 10.000.000 forintban meghatározott „nem mozduló” részét - maximum 20 %-ban - 60 napon belül a felperes az alperestől teljes egészében visszaveszi.

2009. május 4. napján az alperes közölte a számlavezető bankjával, hogy felhatalmazta a felperest, hogy a vele szembeni elismert követeléseit a számlavezető banknál vezetett bankszámlája ellen azonnali beszédési megbízással érvényesítse, egyben felhívta a bankot az azonnali beszédési megbízás alapjogviszony vizsgálata és minden további nyilatkozat nélküli teljesítésére, továbbá arra, hogy a pénzügyi fedezet hiányában nem teljesíthető azonnali beszédési megbízást a fedezet biztosításáig tartsa függőben.

A szállítási szerződésből eredő egyes lejárt számlatartozásai megfizetésére a felperes utóbb megállapodás keretében 2009. augusztus 22. napjáig haladékat adott az alperesnek.

Az alperes 2009. szeptember 3. napján 2009. augusztus 22-i és augusztus 30-i lejáratú számlatartozásai címén a számlaszámokra megjelölésével átutalással összesen 4.726.009 forintot fizetett meg a felperesnek.

2009. szeptember 8. napján a felperes 6.706.338 forint összegű azonnali beszédési megbízást nyújtott be alperes bankszámlája ellen lejárt fizetési határidejű számlákra hivatkozással. A számlavezető bank a beszédési megbízást részletekben teljesítette, annak alapján mindösszesen 4.349.117 forint összeget emelt le az alperes bankszámlájáról és utalt át a felperesnek. Felperes az inkasszó útján befolyt összeget az alperes 2009. augusztus 10. és 2009. augusztus 31. napja között lejárt fizetési határidejű olyan számláira számolta el, amely számlák az alperes által 2009. szeptember 3-án átutalt összegből nem kerültek kiegyenlítésre.

A felperes 2009. szeptember 8. napján kelt levelében közölte az alperessel, hogy a nagymértékű tartozások miatt ún. hitelkeret megállapításával maximálja az egyes gyógyszerárak kintlevőségét, ami azt jelenti, hogy adott patika összes kifizetetlen

számlájának értéke nem haladhatja meg a „hitelkeret” értéket, amennyiben meghaladná, a számítógépes-rendszer addig nem engedi újabb rendelés felvételét az adott patika részére, amíg valamely számla teljesítésével a ki nem fizetett számlák összértéke a beállított értékhatár alá nem csökken; az alperes által üzemeltetett gyógyszerár „hitelkerete” 8.000.000 forint.

A felperes 2009. október 30. napján, 2009. november 11-ei teljesítési határidővel 74.191 forint késedelmi kamatról állított ki számlát az alperes részére, amelyben 2009. július 22-i esedékességi időponttól egy 4.414.429 forintról kiállított számla 44 napi késedelmi kamatát, továbbá egy 2009. július 30-i esedékességű, 311.580 forint értékű számla pedig 36 napi késedelmi kamatát érvényesítette.

A 2009. április 29. napján kelt kiegészítő megállapodás alapján a felperes 2009. december 22. napján 967.305 forint értékű árut szállított vissza az alperestől.

A szállítási szerződés alapján az alperes 2009. szeptember 7. és 2009. október 12. napja közötti esedékességgel mindösszesen 7.224.296 forint szállítási díjat és kapcsolódó 128.094 forint késedelmi kamatot nem fizetett meg a felperes részére.

A felperes a 2009. december 9-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetében az alperest 7.298.487 forint, valamint 8.191.601 forint után, 2009. október 15-től a kifizetés napjáig járó évi 18 % késedelmi kamat, továbbá 53.903 forint tőkésített késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Kereseti hivatkozása szerint a felek között 2009. április 29. napján létrejött szállítási szerződés alapján leszállított áru ellenértékét az alperes csak részben és késedelmesen, a 2009. augusztus 22. napjáig kapott fizetési haladék lejárta után egyenlítette ki. A felek közötti kiegészítő ármegállapodás alapján az alperestől visszaszállított 967.309 forint értékű áru értékének beszámításával az alperest a kereseti kérelem szerinti szállítási díjfizetési kötelezettség terheli.

A felperes állította, a kiegészítő megállapodásban vállalt kötelezettségét a 967.305 forint összegű áru visszaszállítással teljesítette, ezt meghaladó 365.791 forint értékű áru visszavételére az 53/2004. (VI.2.) EszCsM rendeletben foglaltakra tekintettel, jogszabályi tilalom folytán nem kerülhetett sor, mivel ezen hűtést igénylő áruk esetében a kézigyógyszertárakba történő kiszállítás miatt a hűtési lánc, ebből következően a kiszállítás szakmai biztonsága nem ellenőrizhető.

Az ún. hitelkerettel összefüggésben felperes hangsúlyozta, a szállítási szerződés 8.2. pontja alapján késedelmes fizetés esetén jogában állt az átutalással történő vásárlás lehetőségét a számlák kiegyenlítéséig megszüntetni, ebből következően az alperesi vásárlás hitelkereten felüli korlátozására is lehetősége volt.

Felperes kiemelte, hogy miután az alperes az átutamezést követően 2009. augusztus 22. napján esedékessé vált tartozását is csak 10 napos késedelemmel, 2009. szeptember 3. napján fizette meg átutalással, az alperes által adott meghatalmazások alapján jogszerűen élt az inkasszó jogával, amely mindösszesen 4.349.117 forint összeg tekintetében volt eredményes, egyebekben az ily módon

kiegyenlített valamennyi számla esedékessége már legkevesebb 16 napja lejárt az eredményes beszedés időpontjában.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte. A kereset összegszerűsége mellett a késedelmi kamat kezdő időpontját is vitatta. Állította, a visszaszállított áruk ellenértékével összefüggésben 60 napos fizetési határidőben állapodtak meg a felek. Az induló készlet ellenértékének megfizetésére létrejött átütemezési megállapodásban adott felhatalmazás alapján a felperes kizárólag az induló készlettel összefüggő, az alperes által elismert követeléseket érvényesíthette volna azonnali beszédési megbízással. Ugyanakkor alperes az induló készlet átütemezett számlájában érvényesített 4.700.000 forint összegű tartozását 2009. szeptember 3-án teljes egészében megfizette, a 6.706.338 forint összegű felperesi inkasszó ezért nem valós összeget tartalmazott.

Továbbá 1.469.419 forint számlatartozás kétszeresen került kifizetésre a felperes javára. A 967.309 forintot meghaladó 365.791 forint értékű áru visszavételét a felperes jogosulatlanul tagadta meg, így ez az összeg a felperesi követelésbe beszámítandó.

Az alperes viszontkeresetet is előterjesztett, melyben a felperest kártérítés (elmaradt haszon) jogcímén 3.000.000 forint megfizetésére kérte kötelezni.

Állította, a felperest a szóban létrejött átütemezési megállapodás alapján kizárólag az induló készlet után fennálló 4.700.000 forint összegű alperesi tartozás vonatkozásában illette meg az azonnali beszédési megbízás benyújtásának joga. E tartozás 2009. szeptember 3-án átutalással kiegyenlítésre került, ezért a felperes jogellenesen nyújtotta be az inkasszót. E mellett jogellenes volt az inkasszó benyújtása azért is, mert a benyújtás időpontjában fennálló esedékes alperesi tartozás összege lényegesen, 1.795.853 forinttal kevesebb volt az inkasszóban felperes által megjelölt összegnél.

A felperes jogellenesen járt el akkor is, amikor 2009. szeptember 8-án a szerződés egyoldalú módosításával hitelkeretet állapított meg az alperes részére, valamint ezzel egyidejűleg beszüntette szállításait.

Szerződésszegő jogellenes magatartást tanúsított a felperes akkor is, amikor jogosulatlanul, a felek megállapodása ellenére 365.791 forint értékű áru visszavételét megtagadta. A felperes jogellenes magatartása az alperes számára likviditási problémákat és piacvesztést okozott, folyószámlájának kiürítésével az alperes működése finanszírozhatatlanná vált. A 2009. áprilisi alapítást követően 2009 szeptemberéig az alperes három kézigyógyszertárral kötött szerződést, 10 millió forintos havi forgalmat ért el, egy kézigyógyszertár havonkénti forgalma után átlagosan 200.000 forint nyereséget realizált. Az azonnali beszédési megbízás benyújtásának időpontjában további háziorvosokkal állt tárgyalásban újabb kézigyógyszertárak létesítése tárgyában, azonban az inkasszó benyújtását követően a tárgyalások megghiúsultak, mert a felperes magatartása következtében sem az induló készleteket, sem a folyamatos ellátást az alperes nem tudta garantálni. Összességében a felperes szerződésszegése következtében elmaradt haszonként a viszontkereset szerinti kár érte az alperest, amelyet a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles megtéríteni.

Az alperes indítványozta, hogy az elmaradt haszon összegét a bíróság igazságügyi könyvszakértő bevonásával tisztázza.

A felperes az alperesi viszontkereset elutasítását indítványozta. Állította, jogellenes magatartás nem állapítható meg terhére, az inkasszó útján leemelt összegeket csak az alperes lejárt, ki nem egyenlített számláira számolta el; az azonnali beszédési megbízásra vonatkozó alperesi felhatalmazás valamennyi késedelmes számlafizetés esetére szólt, nem korlátozódott az átütemezett tételekre; egyetlen esetben sem került sor a számlák kétszeres megfizetésére.

A felperes azt is hangsúlyozta, az alperes nem volt elzárva attól, hogy más nagykereskedőktől rendeljen árut, következésképpen a felperes beszállításainak beszüntetése a többszereplős nagykereskedelmi piacon önmagában nem eredményezhette egy sikeres vállalkozási tevékenység megtorpanását. Utalt arra, hogy a per adataiból megállapíthatóan az alperes rövid időn belül további nagykereskedő cégekkel kötött szerződést, amely alapján a kézigyógyszertárakat is el tudta látni. a viszontkereset a jogellenes felróható felperesi magatartás és az okozati összefüggés hiányában alaptalan.

Az elsőfokú bíróság 2012. március 6. napján kelt 1.G.40.213/2010/40. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 7.224.296 forintot és ezen összegnek 2009. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó évi 18 % kamatát, továbbá 128.094 forint kamatot; ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az alperes viszontkeresetét elutasította és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 955.900 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 180.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján tényként állapította meg, hogy a felperessel megkötött szállítási szerződésből eredő mindösszesen 7.224.296 forint összegű, 2009. október 12. és 2009. október 31. napja között esedékes vételár tekintetében az alperes esedékességkor nem tett eleget fizetési kötelezettségének, ily módon a Ptk. 298. §-ában foglaltak szerinti késedelembe esett, a felperes ezért a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján megalapozottan tart igényt az alperest ilyen összegben terhelő tartozás megfizetésére. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes ezt meghaladóan érvényesített 74.191 forintra „szállítási díj” címén nem tarthat igényt, mert ezen összeg az előzményi számlák késedelmi kamatait foglalja magában, Ezen összeg után a szerződés szerinti mértékű késedelmi kamat sem jár a felperesnek. Ugyancsak nem illeti meg késedelmi kamat felperest a szerződés teljesítése alapján visszaszállított áru ellenértéke után.

Az ítélet indokolása szerint ugyanakkor a 128.094 forint összegű késedelmi kamatkövetelés megalapozott, ezen összegből a felperes 53.903 forint tekintetében az esedékesség, valamint a visszaszállítás közötti időszakra vonatkozó késedelem időtartamára számolta el a felek közötti szerződésnek megfelelően a késedelmi kamatot, míg ezt meghaladóan a 74.191 forint a felperest késedelmi kamat címén ugyancsak megilleti.

Az elsőfokú bíróság az alperesi viszontkeresetre nézve kifejtette, a felperes jogszerűen nyújtott be azonnali beszédési megbízást az alperes valamennyi lejárt

tartozására. Az azonnali beszédési megbízás az alperes állításával szemben, annak tartalmából kétséget kizáróan megállapíthatóan a felperes szállítási szerződésből eredő valamennyi elismert követelésére vonatkozott, korlátozást nem tartalmazott. Az alperes ezzel ellentétes állításának bizonyítására ... tanúvallomása nem volt alkalmas, mert az ellentétben állt a felek inkasszóra vonatkozó megállapodásával, egyebekben pedig a tanú a megállapodást nem látta, annak aláírásakor nem volt jelen.

A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján továbbá az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az is aggálytalanul megállapítható volt, hogy az inkasszó benyújtásának időpontjában az inkasszó útján beszédett 4.349.117 forint erejéig az alperesnek lejárt tartozása állt fenn a felperes felé, így az inkasszált összeg valós tartozásokat fedezett. Kétségtelen, hogy a felperes 2009. szeptember 8-án 6.706.338 forint összegre nyújtotta be az inkasszót, ezen a napon azonban az alperesnek 6.385.608 forint összegű lejárt „szállítási díj” tartozása állt fenn, a benyújtott inkasszó ezért 320.660 forint összegben nem valós alperesi tartozást foglalt magában. Ugyanakkor a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakra utalva az elsőfokú bíróság kifejtette, miután az inkasszó benyújtására azért került sor, mert az alperes határidőben nem tett eleget a szállítási szerződésből eredő fizetési kötelezettségének, az alperes nem alapíthat igényt arra, hogy 320.660 forint összeg erejéig az inkasszó benyújtásának feltételei nem álltak fenn.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság a perbeli igazságügyi szakértői vélemény alapján tényként állapította meg azt is, hogy kétszeres számlakifizetésére a felek jogviszonyában nem került sor. Az alperes által kifogásolt egyoldalú szerződésmódosítás, a hitelkeret megállapítása körében az elsőfokú bíróság kifejtette, miután a szállítási szerződés rendelkezései alapján az átutalással történő vásárlás lehetőségét a felperes jogszerűen korlátozhatta fizetési késedelem esetén, a 8 millió forintos hitelkeret meghatározása sem tekinthető jogszabálysértőnek, és a fenti összeget meghaladó tartozás okán a felperes a szállítási szerződés 8. pontjában körülírt és megvalósult alperesi késedelemre tekintettel jogszerűen szüntette meg az alperesi vásárlási lehetőséget.

Az indokolás szerint továbbá a viszontkereset azért sem vezethetett eredményre, mert a felperes felhívás ellenére sem a kár bekövetkezésére, sem annak összegszerűségére nézve nem terjesztett elő határozott tényállítást, az alperes ezen mulasztását az elmaradt haszon összegének meghatározására előterjesztett szakértői bizonyítási indívány nem pótolja.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú bíróság.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását, továbbá a felperes viszontkeresete szerinti marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Hangsúlyozta, a felek közötti jogviszonyt a perbeli igazságügyi szakértői véleményben foglaltak mellett a 2009. április 29-én létrejött szállítási szerződés alapján kell elbírálni, melynek melléklete szerint a nem mozduló árukészlet 20 %-át felperes köteles visszavásárolni.

A fellebbezés indokolása szerint továbbá tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes szerződésszegő, jogellenes magatartásának értékelése során figyelmen kívül hagyta ... tanú - egyebekben a felperes által nem vitatott - azon előadását, hogy a felperes a fizetési késedelemre hivatkozással készpénzfizetés ellenében sem szolgálta ki az alperest, ami nyilvánvalóan a perbeli szállítási szerződés 7. és 8. pontjának súlyos megsértését jelenti, különös tekintettel arra, hogy a felperes a szerződést nem mondta fel, ugyanakkor az alperes megrendeléseit készpénzfizetés ellenében sem volt hajlandó teljesíteni. Az alperes véleménye szerint a felperes ezen szerződésszegő magatartása megalapozza a Ptk. 318. és 339. §-a szerinti kártérítési felelősségét, tekintettel arra, hogy a kiszolgálás felfüggesztése miatt alperest kár érte, mely kár és a jogellenes magatartás közötti okozati összefüggés egyértelműen megállapítható. Az alperes álláspontja szerint továbbá bizonyítási indítványát abban a körben teljesítenie kellett volna az elsőfokú bíróságnak, mely szerint nyilatkozzék a kirendelt igazságügyi szakértő, hogy a felperes kiszolgálásának elmaradása milyen összegű elmaradt hasznot keletkeztetett az alperesi oldalon. E körben fellebbezésének mellékleteként diagrammot csatolt, amely a felperes szállításának leállítását követő forgalomcsökkenést tükrözi. Külön kiemelte, hogy a perben beszerzett szakértői véleményből megállapítható az, hogy a felek könyvelő irodái, a könyvelő személyek között nem történt egyeztetés és az egyeztetés elmaradása nem kizárólag az alperes terhére róható, hiszen az egyeztetéseket a felperesnek kellett volna kezdeményeznie. Állította, hogy a felperessel fennálló jogviszonyában a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jóhiszeműen és az adott helyzetben elvárható módon próbált eljárni, az egyeztetések elmaradása nem csak az alperes terhére róható.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtett álláspontja szerint azon fellebbezési előadás, hogy felperes készpénzfizetés esetén sem szolgálta ki az alperest, a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban már nem vehető figyelembe, hiszen az első fokú eljárás során a felperes erre nem hivatkozott. Az alperes az első fokú eljárásban arra alapította kárigényét, hogy a felperest megillető szállítási díjat kétszeresen fizette meg, továbbá jogosulatlan volt a felperes inkasszója és ez vezetett a forgalomcsökkenéshez, következésképpen a károsodáshoz. Véleménye szerint a becsatolt diagramnak nincs bizonyító ereje, egyebekben az abban foglaltak valóságuk esetén sem támasztják alá az alperes hivatkozását. Utalt arra, hogy az alperes 2010. július 16. napján kelt beadványában akként nyilatkozott, hogy „a felperes rendre egymástól eltérő összegű egyenlegközlőket küld”, ezzel álláspontja szerint az alperes elismerte, hogy kézhez vette a felperesi egyenlegközlőket, melyeket nem kifogásolt az abban foglalt tájékoztatás ellenére sem. Az egyenlegközlők egymástól eltérő összege életszerű, hiszen mindösszesen azt jelenti, hogy az alperesi befizetések elszámolásra kerültek. A szakértői véleményben felhívott „rendezetlenség” nem a felperes oldalán merült fel.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül és a fellebbezést az alábbiak szerint megalapozatlannak találta.

A Ptk. 198. § (1) bekezdése szerint szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

A Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg.

A 379. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, szállítási szerződés alapján a szállító köteles a szerződésben meghatározott dolgot a kikötött későbbi időpontban vagy időszakban a megrendelőnek átadni, a megrendelő pedig köteles a dolgot átvenni és az árát megfizetni.

A felperes keresetében a 2009. április 29-én megkötött szállítási szerződésből eredő vételár követelést érvényesítette az alperessel szemben. Az alperes arra hivatkozással vitatta a kereset megalapozottságát, hogy vételártartozásából 4.700.000 forintot megfizetett, egyebekben pedig 1.469.419 forint kétszeresen került kifizetésre, míg 365.791 forint értékű áru tekintetében a felperes nem tett eleget a szállítási szerződéshez kapcsolódó kiegészítő megállapodásban vállalt visszavételi kötelezettségének, ezért ezekkel az összegekkel tartozását csökkenteni kell.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő aggálytalan, a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt hiányosságoktól mentes szakértői véleménye alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli szállítási szerződésből eredő, 2009. október 12. és október 31. között esedékes vételártartozásából az alperes 7.224.296 forintot nem fizetett meg a felperesnek.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor az aggálytalan igazságügyi szakértői véleményben foglaltakra tekintettel az alperes kétszeres kifizetésre való hivatkozását megalapozatlannak találta.

A peres felek között létrejött ún. kiegészítő megállapodással kapcsolatos fellebbezési előadásra nézve a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A kiegészítő megállapodásban felperes az „első feltöltés” keretében kiszállított gyógyszer mennyiség maximum 20%-ában meghatározott, ún. nem mozduló részének visszavételére vállalt kötelezettséget, a nélkül azonban, hogy a kiszállítás, majd ezt követően az alperesi tárolás során speciális kezelést, hűtést igénylő gyógyszerek visszavételét kifejezetten vállalta volna.

A perben rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy a felek szerződéses akarata arra irányult, hogy a megállapodásban meghatározott mennyiségi korláton belül felperest azokra a hűtést igénylő gyógyszerekre nézve is visszavételi kötelezettség terhelje, amelyek jövőbeni rendeltetésszerű használatra alkalmassága a hűtés folyamatosságának ellenőrizhetetlensége következtében kétséges. A felek közötti megállapodás Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezésével nem volt megállapítható, hogy a felperes visszavételi kötelezettsége

a hűtést igénylő gyógyszerekre nézve is feltétlenül fennállt, függetlenül a gyógyszerek korábbi rendeltetésszerű használatra alkalmasságától. Mindezekre tekintettel a megállapodás alapján felperestől nem várható el, hogy olyan gyógyszereket is visszavegyen, amelyek felhasználhatósága a hűtési láncolat folyamatosságának ellenőrizhetősége hiányában aggályos.

A felperes ugyanakkor nem zárkózott el attól, hogy visszavételi kötelezettségének a további 365.791 forint összegű árumennyiség tekintetében is eleget tegyen, amennyiben az alperes ilyen értékben hűtést nem igénylő árut bocsát rendelkezésére az első feltöltés keretében kiszállított gyógyszer mennyiségből, amint az az 5. sorszám alatti felperesi előkészítő irat IV. pontjában foglalt, az alperes által vitássá nem tett felperesi előadásból megállapítható. Az alperes azonban indokolatlanul ahhoz ragaszkodott, hogy a felperes a nem vitásan még fennálló visszavételi kötelezettségét hűtést igénylő gyógyszerekkel teljesítse.

Mindezen körülményeket együttesen mérlegelve az volt megállapítható, nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperes beszámítási kifogását ebben a részében is megalapozatlannak találta.

Az alperes viszontkeresetében kártérítési igényét a Ptk. 318. és 339. §-ában foglaltakra hivatkozással arra alapította, hogy a felperes jogellenes magatartást tanúsított, amikor benyújtotta az alperessel szemben az inkasszót, mert erre csak az induló készlet után fennálló tartozás tekintetében lett volna jogosult, amely tartozás már megfizetésre került; az inkasszó egyebekben a tényleges tartozásnál nagyobb összegben került benyújtásra; jogellenes magatartást tanúsított a felperes akkor is, amikor 8.000.000 forint összegű hitelkeretet állapított meg az alperes részére; a 365.791 forint értékű áru tekintetében a felperes ugyancsak jogellenesen tagadta meg visszavételi kötelezettségének teljesítését; a felperes ezen jogellenes, felróható magatartásával az alperesnél likviditási problémákat, piacvesztést okozott, amiből eredően alperest a viszontkeresettel érvényesített kár érte.

Az elsőfokú eljárás során a felperes jogellenes károkozó magatartása körében az alperes nem hivatkozott a készpénz fejében történő szállítás megtagadására, a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel ezért az e körben tett alperesi fellebbezési előadások a másodfokú eljárásban már nem voltak figyelembe vehetők, értékelhetők.

A Ptk. 318. § alapján alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni, mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A jogszabályhelyből következik, hogy a kártérítő felelősség elemei a következők: jogellenes magatartás, kár, ok-okozati összefüggés az előbbi kettő között, valamint a felróhatóság. A bizonyítási teher megoszlása szerint a felperesnek kell bizonyítania a magatartás jogellenes voltát, a kár bekövetkezését, valamint az ok-okozati összefüggést az előbbi kettő között, ezek bizonyítása esetén a törvény vélelmezi a felróható magatartást, vagyis az alperest terheli annak bizonyítása, hogy magatartása nem volt felróható, azaz úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A perbeli esetben a rendelkezésre álló adatok, bizonyíték alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a peres felek 2009. április 29-én kelt megállapodásának 7. pontja értelmében a felperes nem csak az induló készlettel összefüggő tartozások érvényesítésére volt jogosult inkasszó benyújtására.

Kétségtelen, hogy a felperes 2009. szeptember 8. napján az alperes tényleges tartozását meghaladó összegre nyújtott be inkasszót. Ugyanakkor az inkasszó alapján a bank a ténylegesen fennálló alperesi tartozás összegét el nem érő kifizetést teljesített a felperes részére, az inkasszó benyújtásából eredően ezért az alperest kár nem érte.

Az, hogy a felperes 2009. szeptember 8-i levelében 8.000.000 forint összegű „hitelkeretet” határozott meg az alperes részére, a felek közötti szállítási szerződés 8.2. pontjában foglaltakra figyelemmel megalapozottan ugyancsak nem kifogásolható, e szerződéses rendelkezés alapján ugyanis felperes ennél jóval kisebb összegű alperesi tartozás esetén is jogszerűen megtagadhatta az alperes részére az áru szállítását.

A visszavételi kötelezettség megtagadása a felperes részéről a már kifejtettek szerint nem volt jogellenes, továbbá a felperes ezen magatartása és az alperes viszontkereseti előadása szerinti likviditási problémák, valamint piacvesztés között okozati összefüggés sem volt megállapítható.

Mindezekből következően a viszontkeresetben sérelmezett felperesi magatartások a felperes kártérítési felelősségének megállapítására nem szolgáltak alapul. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az alperes kártérítési igényét a jogalap hiányában megalapozatlannak találta és a viszontkeresetet elutasította, helytállóan mellőzve az összecszerűség tekintetében az alperes által indítványozott további bizonyítás felvételét.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, míg fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért másodfokú költségét maga viseli, továbbá a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes javára fellebbezési perköltség (jogtanácsosi munkadíj) megfizetésére, valamint az Itv. 64. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2013. február 19.

dr. Felker László s.k.,
a tanács elnöke

dr. Senyei György s.k.,
s.k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr.
bíró